

Examenul național de bacalaureat 2022

Proba E. d)

Logică, argumentare și comunicare

Testul de antrenament 03

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

A. Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre enunțurile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Într-o demonstrație, ansamblul de premise din care urmează să fie conchisă teza, se numește:
 - a. inferență
 - b. argumentare
 - c. fundament
 - d. raționament
2. Raționamentul *Fiindcă toate acțiunile planificate sunt eficiente, deci toate acțiunile eficiente sunt planificate*, este un exemplu de raționament:
 - a. deductiv imediat, de tip conversiune prin accident, valid
 - b. deductiv imediat, de tip conversiune simplă, valid
 - c. deductiv imediat, de tip conversiune prin accident, nevalid
 - d. deductiv imediat, de tip conversiune simplă, nevalid
3. Termenii *cadru didactic* și *bărbat* se află în raport de:
 - a. ordonare
 - b. identitate
 - c. contrarietate
 - d. încrucișare
4. În cadrul propoziției categorice „Nu toți elevii sunt pasionați de sport”, cuantorul este:
 - a. particular
 - b. negativ
 - c. universal
 - d. singular
5. Printre regulile de corectitudine ale operației de clasificare se regăsesc:
 - a. regula completitudinii, regula omogenității, regula criteriului unic
 - b. regula opoziției între clase, regula consistenței, regula omogenității
 - c. regula circularității, regula clarității și preciziei, regula criteriului unic
 - d. regula concordanței între clase, regula circularității, regula omogenității
6. Din punct de vedere intensional, termenul *văr primar* este:
 - a. relativ, concret pozitiv, compus,
 - b. absolut, concret, pozitiv, simplu
 - c. absolut, abstract, negativ, compus
 - d. relativ, abstract, negativ, simplu
7. Inducția incompletă este o argumentare care presupune:
 - a. examinarea fiecărui obiect al unei clase, datorită caracterului ei finit
 - b. trecerea de la un număr infinit de cazuri la un număr finit de cazuri
 - c. o clasă cu un număr finit și foarte mic de obiecte
 - d. caracterul amplificator al concluziei în raport cu premisele din care a fost obținută

8. În cazul inducției complete se realizează o trecere de la :
- premise adevărate la concluzie probabilă
 - premise adevărate la concluzie falsă
 - general la particular, în cadrul unei clase finite de obiecte, după analiza tuturor cazurilor
 - particular la general, în cadrul unei clase finite de obiecte, după analiza tuturor cazurilor
9. Intensiunea este un element din structura unui termen care:
- reprezintă componenta lingvistică a termenului
 - reprezintă cuvântul sau grupul de cuvinte prin care se exprimă termenul
 - se referă la totalitatea obiectelor care formează clasa de obiecte
 - reprezintă însușirile definitorii ale obiectului unei clase de obiecte
10. Între două propoziții categorice, cu același subiect și același predicat, ambele afirmative, există raport de:
- contrarietate
 - contradicție
 - ordonare
 - încrucișare

20 de puncte

B. Fie termenii A, B, C, D și E astfel încât termenii A și B sunt în raport de contradicție în același univers de discurs; termenul D este specie a termenului B și se află în raport de identitate cu termenul E, iar termenul C este încrucișat atât cu termenul A, cât și cu termenul B, dar în opoziție cu termenii D și E.

1. Reprezentați, prin metoda diagramelor Euler, pe o diagramă comună, raporturile logice dintre cei cinci termeni.

2 puncte

2. Stabiliți pe baza raporturilor existente între termenii A, B, C, D, E care dintre următoarele propoziții sunt adevărate și care sunt false (notați propozițiile adevărate cu litera **A**, iar propozițiile false cu litera **F**):

- Unii E nu sunt B.
- Unii C sunt A.
- Unii A nu sunt C.
- Toți A sunt B.
- Niciun E nu este D.
- Unii B nu sunt C.
- Niciun E nu este A.
- Unii D sunt A.

8 puncte

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Se dau următoarele propoziții:

- Nicio axiomă nu este adevăr demonstrabil.*
- Unele texte de filosofie nu sunt ușor de înțeles.*
- Toate insectele sunt animale nevertebrate.*
- Unii șerpi sunt veninoși.*

A. Construiți, atât în limbaj formal cât și în limbaj natural, contradictoria propoziției 1, supraalternă propoziției 2, subalternă propoziției 3 și subcontrară propoziției 4.

8 puncte

B. Aplicați explicit operațiile de conversiune și obversiune, pt a deriva conșeră și obșerșeră corecte ale fiecăreia dintre propozițiile 1 și 3, atât în limbaj formal, cât și în limbaj natural.

8 puncte

C. Construiți, atât în limbaj formal cât și în limbaj natural, conșerșeră obșerșeră contradictoriei propoziției 2, respectiv, obșerșeră contradictoriei propoziției 4.

6 puncte

D. Doi elevi, X și Y, opinează astfel:

X: *Dacă toate jocurile de noroc sunt activități recreative ilegale, atunci toate activitățile recreative ilegale sunt jocuri de noroc.*

Y: *Pentru că unele acțiuni planificate sunt eficiente, așadar unele acțiuni planificate nu sunt ineficiente.*

Pornind de la această situație:

- a. scrieți, în limbaj formal, opiniile celor doi elevi; **4 puncte**
- b. precizați corectitudinea/incorectitudinea logică a raționamentelor formalizate; **2 puncte**
- c. explicați corectitudinea/incorectitudinea logică a raționamentului elevului X. **2 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Fie următoarele două moduri silogistice: aee-2, iai-4.

1. Scrieți schema de inferență corespunzătoare fiecăruia dintre cele două moduri silogistice date și construiți, în limbaj natural, un silogism care să corespundă uneia dintre cele două scheme de inferență. **8 puncte**

2. Verificați explicit, prin metoda diagramelor Venn, validitatea fiecăruia dintre cele două moduri silogistice date, precizând totodată decizia la care ați ajuns. **6 puncte**

B. Construiți, atât în limbaj formal cât și în limbaj natural, un silogism valid, prin care să justificați propoziția „*Unele decizii ale părinților nu sunt agreeate de copii.*” **6 puncte**

C. Fie următorul silogism: *Dacă niciun om lingusitor nu este om moral, atunci unii oameni prefăcuți nu sunt oameni morali, având în vedere că unii oameni prefăcuți sunt oameni lingusitori.*

Pornind de la silogismul dat, stabiliți care dintre următoarele propoziții sunt adevărate și care sunt false (notați propozițiile adevărate cu litera **A**, iar propozițiile false cu litera **F**):

- 1. Predicatul logic al concluziei este “om lingusitor”
- 2. Termenul mediu este nedistribuit în ambele premise
- 3. Termenul minor este distribuit în premisă și nedistribuit în concluzie
- 4. Schema de inferență logică este modul silogistic eio-1

4 puncte

D. Fie următoarea definiție:

Polițistul este înșelul păzitor din intersecție.

1. Menționați o regulă de corectitudine pe care o încalcă definiția dată. **2 puncte**

2. Precizați o altă regulă de corectitudine a definirii, diferită de regula identificată la punctul 1. și continuați o definiție care să o încalce, având ca definit termenul „*polițist*”. **4 puncte**